

ธรรมานุศาสน์

วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากลของโลก (Vesak Day)

วันวิสาขบูชา

ประสูติ

ตรัสรู้

ปรินิพพาน

วันวิสาขบูชาปีนี้ ตรงกับวันศุกร์ ที่ 24 พฤษภาคม 2556 (ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖)

คำว่า "วิสาขบูชา" หมายถึงการบูชาในวันเพ็ญเดือน ๖ วิสาขบูชา ย่อมาจาก " วิสาขปุรณมีบูชา " แปลว่า " การบูชาในวันเพ็ญเดือนวิสาขะ " ถ้าปีใดมีอธิกมาส คือ มีเดือน ๘ สองหน ก็เลื่อนไปเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗

ความสำคัญของวันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญยิ่งทางพระพุทธศาสนา เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ประสูติ คือ กำเนิดจากพระครรภ์ของพระนางสิริมหามายา ตรัสรู้ คือ บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณ สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า และปรินิพพาน คือ เสด็จดับขันธปรินิพพาน ซึ่งเกิดขึ้นตรงกันทั้ง ๓ คราวคือ

๑. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะ ประสูติที่พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับเทวทหะ เมื่อเช้าวันศุกร์ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีจอ ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี ปัจจุบันสถานที่ประสูติแห่งนี้เรียกว่า ลุมพินี ประเทศเนปาล อยู่ห่างจากชายแดน(ตม.)อินเดียเข้าไปประมาณ ๒๕ กม. โดยมีมายาเทวีวิหาร และเสาอโศกเป็นหลักฐานยืนยันทสถานที่ประสูติ

๒. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้าเมื่อพระชนมายุ ๓๕ พรรษา ณ ใต้พระศรีมหาโพธิ์ ใกล้แม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ในตอนเช้ามืดวันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี หลังจากออกผนวชได้ ๖ ปี ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา เป็นตำบลหนึ่งของเมืองคยา แห่งรัฐพิหารของอินเดีย โดยมีเจดีย์พุทธคยาเป็นหลักฐานยืนยันทสถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

๓. หลังจากตรัสรู้แล้ว ได้ประกาศพระศาสนา และโปรดเวไนยสัตว์ ๔๕ ปี จนมีพระชนมายุได้ ๘๐ พรรษา ก็เสด็จดับขันธปรินิพพาน เมื่อวันอังคาร ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะเส็ง ณ สาละวินอุทยานของมัลลราชัตริย์ เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ (ปัจจุบันอยู่ในเมือง กุสินคระ) แคว้นอุตตราประเทศ ประเทศอินเดีย โดยมีมหาปรินิพพานสถูปเป็นหลักฐานยืนยันทสถานที่ปรินิพพาน

มายาเทวีวิหาร ลุมพินี

เจดีย์พุทธคยา

มหาปรินิพพานสถูป

นับว่าเป็นเรื่องที่น่าอัศจรรย์ยิ่ง ที่เหตุการณ์ทั้ง ๓ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีช่วงระยะเวลาห่างกันนับเวลาหลายสิบปี บังเอิญเกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๖ ดังนั้นเมื่อถึงวันสำคัญเช่นนี้ ชาวพุทธทั้งคฤหัสถ์ และบรรพชิตได้พร้อมใจกันประกอบพิธีบูชาพระพุทธรูปองค์เป็นการพิเศษ เพื่อน้อมรำลึกถึง พระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระกรุณาคุณของพระองค์ ผู้เป็นดวงประทีปของโลก

วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญสากลของสหประชาชาติ

วันวิสาขบูชา ถือเป็นวันสำคัญที่สุดทางพระพุทธศาสนา เนื่องจากล้วนมีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการถือกำเนิดของพระพุทธศาสนา คือ เป็นวันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ดังนั้นพุทธศาสนิกชนทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับวันวิสาขบูชา และ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒ องค์การสหประชาชาติได้ยอมรับญัตติที่ประชุม กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลก โดยเรียกว่า Vesak Day ตามคำเรียกของชาวศรีลังกา ผู้ที่ยื่นเรื่องให้องค์การสหประชาชาติพิจารณา องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลกนั้นก็ด้วยเหตุผลที่ว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นมหาบุรุษผู้ให้ความเมตตาต่อหมู่มวลมนุษย์ เปิดโอกาสให้ทุกศาสนาสามารถเข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนา เพื่อพิสูจน์หาข้อเท็จจริงได้โดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ และทรงสั่งสอนทุกคนโดยใช้พระปัญญาคุณ และได้กำหนดวันวิสาขบูชาให้ถือเป็นวันหยุดวันหนึ่งของสหประชาชาติอีกด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ชาวพุทธทั่วโลกได้มีโอกาสนำเพ็ญบุญเนื่องในวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระบรมศาสดา

งานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา-วิสาขบูชาโลก

พุทธศาสนิกชนผู้สนใจจะเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาวันวิสาขบูชาโลก ซึ่งทางรัฐบาลร่วมกับศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย จัดกิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ฌ มณฑลท้องสนามหลวง ตั้งแต่วันที่ ๑๘-๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น พิธีพระราชทานรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา จัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การสนทนาธรรม แสดงพระธรรมเทศนา การจัดประกวดสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ แข่งขันบรรยายธรรม ตอบปัญหาธรรมะและเล่นเกมผ่านมัลติมีเดีย พิธีเจริญพระพุทธมนต์ และพิธีกรรมยาตราบารมีเป็นต้น

คติธรรมสำหรับเดือนใจในวันวิสาขบูชา

ปัจฉิมวาจาที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ก่อนจะเสด็จดับขันธปรินิพพานในมหาปรินิพพานสูตรที่ว่า

“หันทะทานิ ภิกขเว อามันตะยามิ โว “วะยะธัมมา สังขารา, อัปะมาเทนะ สัมปาเทถาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราขอเตือนเธอทั้งหลายว่า สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา เธอทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด”

อ้างอิง

- พระไตรปิฎกภาษาบาลี พุทธศักราช ๒๕๔๙ (ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี) เล่มที่ ๑๐ ข้อ ๒๑๘ หน้า ๑๗๗. มหาเถรสมาคม.
- พุทธประวัติฉบับโปรด. ปัญญา ใบบางยาง. สำนักพิมพ์ธรรม. ๒๕๕๑.

.....